

Palautepyyntö, LAPELY, Ehdotus Lapin merkittäviksi tulvariskialueiksi sekä tulvariskien hallintasuunnitelmien ja ympäristöselostuksen valmistelu

YTLTK 06.06.2024 § 44
273/11.00.03/2024

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset ovat uudelleen arvioineet oman alueensa tulvariskit. Ehdotuksista merkittäviksi tulvariskialueiksi on mahdollisuus esittää mielipiteensä 15.3.2024–17.6.2024. ELY-keskusten esityksistä Maa- ja metsätalousministeriö nimeää 22.12.2024 mennessä Suomen merkittävät tulvariskialueet. Näiden alueiden tulvariskien hallinnan suunnittelua koordinoimaan asetetaan tulvaryhmät.

Alueille, jotka tulvariskien alustavan arvioinnin perusteella nimetään merkittäviksi, laaditaan tai tarkistetaan tulvakartat ja tulvariskien hallintasuunnitelmat. Hallintasuunnitelmien osana esitetään ympäristöselostus, jonka yhteydessä tehdään viranomaisten suunnitelmien ja ohjelmien ympäristövaikutusten arvioinnista annetun lain (SOVA, 200/2005) mukainen ympäristöarviointi.

Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus varaa mahdollisuuden esittää mielipiteensä ehdotuksista merkittäviksi tulvariskialueiksi sekä asiakirjasta suunnittelun aikaisesta osallistumisesta, tiedottamisesta ja kuulemisesta asiassa LAPELY/552/2024 17.6.2024 mennessä (**liite 15**).

Tausta

Maa- ja metsätalousministeriö on 20.12.2018 Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen (ELY-keskus) ehdotuksesta nimennyt vesistöjen ja merenpinnan noususta aiheutuvat tulvariskialueet Lapin maakunnan alueella. Ehdotus ja nimeäminen perustuivat tulvariskien alustavaan arviointiin, josta laadittiin tai tarkistettiin vesistöaluekohtaiset ja meren rannikkoa koskevat raportit.

ELY-keskus on keskustellut valmistelun aikana tarkistuksesta niiden kuntien ja pelastuslaitosten kanssa, joiden alueella on arvioitu olevan merkittäviä tulvariskialueita tai muutoksia 20.12.2018 nimettyihin merkittäviin tulvariskialueisiin. Tulvariskien alustavan arvioinnin tarkistuksessa ja ehdotuksessa merkittäviksi tulvariskialueiksi on hyödynnetty maa- ja metsätalousministeriön 18.12.2022 hyväksymiä tulvariskien hallintasuunnitelmia Kemijoen, Tornionjoen ja Ivalojoen vesistöalueilla sekä Kemijoen rannikkoalueella. Kemijoen vesistöalueen tulvariskien hallintasuunnitelma on **liitteenä 16**.

Ehdotuksen perusteella maa- ja metsätalousministeriö nimeää merkittävät tulvariskialueet ja asettaa niille tulvaryhmät 22.12.2024 mennessä. Merkittäville tulvariskialueille laaditaan tai päivitetään tulvavaara- ja tulvariskikartat sekä koko vesistö- tai rannikkoalueen kattavat suunnitelmat tulvariskien hallitsemiseksi.

Tulvariskien alustava arviointi Kemijoen vesistöalueelle

Kemijoen vesistöalueella aiemmin merkittävänä tulvariskialueena ollut Kemijärven kaupunki ehdotetaan siirrettävän muihin tulvariskialueisiin. Erittäin harvinaisella tulvalla Kemijärven taajama-alueella voi aiheutua jonkin verran haittaa asutukselle ja yksittäin riskikohteita on vaarassa kastua. Lisäksi vedenjakelulle voi aiheutua ongelmia keskustan alueella. **Liitteenä 17** on tiivistelmä Kemijoen vesistöalueen tulvariskien alustavasta

arvioinnista 3. kaudella ja alustava arviointi kokonaisuudessaan **liitteenä 18**.

Aiemmin merkittävänä tulvariskialueena olleen Kemijärven osalta tulvariskit ovat pienentyneet merkittävästi Kemijärven keskustaa suojaavan Pöyliöjärven padon korotuksen valmistuttua. Koska kyseessä on säännöstelty järvi ja padon suojaustaso on korkea, on padon ylittyminen epätodennäköistä. Tarkasteltua tulvaa pienemmillä tulvilla vahingot alueella ovat vähäisiä. Kemijärveä ei enää ehdoteta nimettävän merkittäväksi tulvariskialueeksi.

Lausunnon antaminen

Lausunto annetaan Koillis-Lapin kuntien ympäristönsuojeluviranomaisten toiminnan ja Kemijoen vesienhoitoalueen vesienhoitosuunnitelman yhteensovittamisen näkökulmasta.

Lausuntoehdotus on **liitteenä 19**.

Valmistelija	Vt. ympäristötarkastaja Aaltonen Elina Kemijärvi
Esittelijä	Vt. ympäristötarkastaja Aaltonen Elina Kemijärvi
Päätösehdotus	Kemijärven kaupungin ympäristöterveyslautakunta antaa Lapin ELY-keskukselle liitteen 19 mukaisen lausunnon.
Päätös	Päätösehdotus hyväksyttiin.